

Další hodnota do řady výplatních známek

Název emise: Lidová architektura

Den vydání: 6. 3. 2013

Platnost: ode dne vydání ve styku tuzemském i mezinárodním až do odvolání

Nominální hodnota: 14 Kč

Katalogové číslo: 758

Výtvarný návrh: Jan Kavan

Rytec: Bohumil Šneider

Rožměr známkového obrazu: 19 x 23 mm

Druh tisku: OTr v barvě fialovočerné + HT v barvě fialové; vytiskla PTC Praha

Tisková forma: 2x 100

Náklad: tisk neukončen

Do aktuální řady výplatních známek s náměty staveb lidové architektury přibyla roubená vesnická chalupa ze Vsetínska. Nachází se ve středu městečka Nový Hrozenkov, o němž první písemná zmínka pochází z poloviny 17. století. Zprvu pár chalup se postupně rozrostlo ve vesnici, a i když počet obyvatel kolísal (koncem 19. století jich na tisíc z tohoto chudého horského kraje emigrovalo do Ameriky), koncem čtyřicátých let minulého století byl Nový Hrozenkov povýšen na městys - jako poslední obec v republice; pak se tento název přestal používat a Hrozenkov se k němu mohl vrátit až v roce 2006. Nyní zde žije ke třem tisícům obyvatel.

Místní jsou hrdi na výtvarnou tradici, která je s Hrozenkovem spojena - bezmála dvě desítky výtvarníků a řezbářů tu žily nebo měly k Hrozenkovu vztah. Pro nás je nejzajímavější Antonín Strnadel, tvůrce poštovních známek a profesor na pražské Vysoké škole uměleckoprůmyslové, mezi jehož mnohé žáky patřil i Ivan Strnad, rovněž autor našich známek, jemuž byla věnována první letošní emise. Strnadel má

v Horním Hrozenkově památník, o jehož zřízení se zasloužil další výtvarník, Karel Langer, Strnadlův starší spolužák a místní učitel, který jej sem koncem dvacátých let pozval. Tomu se v obci zalíbilo a v polovině třicátých let si tu dokonce zřídil ateliér. Bylo to právě v té roubence, kterou nyní Jan Kavan zobrazil na nové známce. Díky ní se na známku dostalo vlastně i dílo K. Langra, který na domě navrhl vápenné ozdoby kolem oken. Roubenka z roku 1835 je přístupná veřejnosti, zmíněný památník je totiž právě v ní. Na známce vidíme její jižní stěnu, s vysokou kamennou podezdívkou.

K Novému Hrozenkovu však nepatří jen idylické roubenky a lidové kroje ztvárněné mnoha výtvarníky. Temnou postavou jeho historie je místní rodák Hubert Pilčík, sériový vrah, který na Plzeňsku na přelomu 40. a 50. let minulého století zavraždil nejméně pět lidí, které se nabídl převést přes hranice. Skutečný počet jeho obětí se nepodařilo zjistit, protože se po dopadení ve vazbě oběsil. Jeho zločiny byly předlohou pro epizodu Bestie ze seriálu 30 případů majora Zemana, v roce 2010 jej pak sugestivně ztvárnil Tomáš Töpfer v televizním filmu Jiřího Svobody Kráska a netvor 1950.

Ale to nemá se současným Novým Hrozenkovem už nic společného. Raději si tu připomínají své slavné tradice, vedle už zmíněné výtvarné například výstavnickou (v roce 1936 zde proběhla Výstava salašnictví, která měla povznést chov ovcí) či leteckou - ta započala už v polovině 30. let a po válce se měl Hrozenkov dokonce stát celorepublikovým střediskem plachtění. K tomu nakonec nedošlo a místní letecké sdružení bylo na počátku 50. let zrušeno. Přesto stačilo za poměrně krátkou dobu své existence (navíc přerušené za protektorátu) uspořádat několik leteckých akcí a leteckých dnů. Jestlipak alespoň některý je možné dokumentovat i filatelisticky? -k